

POTGROND VERSUS KOKOSPOTGROND

Hugo Lambrechts-Augustijns

Potgrond wordt gebruikt voor het oppotten van planten. Het werd vroeger ook veel gebruikt in de groenteteelt onder glas, maar werd vervangen door steenwol¹. Potgrond wordt samengesteld uit tuinturf en turfstrooisel. Kunstmeststoffen en andere stoffen, zoals klei, worden hieraan toegevoegd.

Veen of turf wordt gewonnen uit kwetsbaar gebied en daarom is gewone potgrond belastend voor het milieu. De eeuwenoude Europese veengebieden vind je o.a. in Ierland, het noorden van Engeland, Duitsland, Estland, Letland en Zweden. Op wat restanten in de Hoge Venen na, zijn geen veengebieden meer aanwezig in België. Bij de ontginning gaat een oud habitat verloren en de afgegraven gebieden herstellen moeilijk. Zeldzame planten- en diersoorten verdwijnen en bij het ontginnen komt veel CO₂ vrij.

Een prima alternatief vormen kokosvezels en kokosturf, een restant van de kokosindustrie². Kokospotgrond houdt het vocht langer vast en is tevens een goede bodemverbeteraar. Het nadeel is dat deze kokosvezels helemaal uit India, Sri Lanka of Vietnam komen, met een extra CO₂-uitstoot en een grote ecologische afdruk als gevolg. Leveranciers van ecologische potgrond streven ernaar om 50 procent van de grondstoffen lokaal te betrekken en turf als bestanddeel af te bouwen. De alternatieve grondstoffen dienen dan wel voldoende voorradig te zijn. Gecomposteerde schors of schorscompost uit de Ardennen en Frankrijk en houtvezels scoren goed. Lokaal geproduceerde groencompost vormt een vast onderdeel van ecologische potgrond.

Kokoscompost vormt een goed alternatief om in te zaaien en te stekken, maar blijkt niet geschikt voor zuurminnende planten. Meer en meer tuiniers zetten de stap naar een zelfgemaakte mengeling.

Kokosbomen zijn in staat te groeien aan de zee kust. Het zout (NaCl) van de zee is schadelijk voor de boom. De boom neemt 'foute' zouten op maar verzamelt ze in de schil van de kokosnoot. De goede zouten neemt hij wel op. Deze schil wordt juist gebruikt voor de potgrondindustrie. Enkele zouten kunnen uit de schil gewassen worden met water. Sommige zouten zijn niet oplosbaar in water en dienen verwijderd te worden door de kokos als het ware te bufferen. Dit chemisch proces kost tijd en geld. Sommige bedrijven bufferen niet en hebben dus een lage kostprijs. Deze slechte zouten komen vrij wanneer de consument deze meststof gebruikt. De plant vergeelt en sterft af, terwijl de consument denkt voldoende meststof gegeven te hebben.

1 Steenwol of rotswol is een isolatiemateriaal, vervaardigd uit diabaas (het stollingsgesteente doleriet) of basalt. De steenmassa wordt gesmolten bij 1400°C en wordt met een spinner weggeslingerd. De vloeistof stolt weer tot draden, die met een bindmiddel in een verhardingsoven tot een mat gemaakt worden. Wordt gebruikt voor warmte-isolatie van woningen en als bodem voor het opkweken en telen van planten.

2 De *Cocos Nucifera* behoort tot de familie van de *Arecaceae* en groeit voornamelijk in de Filipijnen (30%), Indonesië (25%), India (19%), Brazilië (5%) en Sri Lanka (4%). De potgrondindustrie gebruikt alleen de schillen van de kokosnoten. De schil bestaat uit vezels en gruis. De verhouding is ongeveer 60% kokosgruis (fijn materiaal) en 40% vezels.